

(i) Printed Pages : 7 Roll No. ....

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

8	3	8	5
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	2	5
---	---	---	---

M.Ed. (General) 3rd Semester
(2122)

MEASUREMENT, ASSESSMENT AND EVALUATION-III
(In all Mediums)

Paper-III : C14-MEV.III

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 70

Note :— There are five Sections — I, II, III, IV and V. Select ONE question each from Sections — I, II, III and IV that carry equal marks ($4 \times 14 = 56$ marks). Section—V Question No. 9 consisting of short answer type questions, is compulsory ($4 \times 3\frac{1}{2} = 14$ marks).

SECTION—I

- Differentiate between measurement and evaluation. Also, discuss their importance in education. 7,7
- Describe formative and summative evaluations with illustrative examples. 7,7

SECTION—II

- Give a comparative account of projective and objective tests. 14
- Describe the steps in standardization of achievement tests. 14

SECTION—III

5. Explain the concept of regression and linear regression equation. Discuss its significance for prediction. 5,5,4
6. An abstract reasoning test was administered on 90 students of 8th class. On the basis of scores, 20 were classified as below average; 51 as average; and 19 above average. Does this differ significantly from that to be expected if abstract reasoning is normally distributed in our population of students ?

14

SECTION—IV

7. List the assumptions of Biserial correlation. Compute r_{bi} and interpret results for given data on achievement motivation of students w.r.t. feedback :

	Feedback	No Feedback
45–50	7	12
50–55	13	14
55–60	19	21
60–65	24	18
65–70	22	15
70–75	17	15
75–80	9	7

4,8,2

8. Explain the concept and assumptions of Tetrachoric correlation. Compute and interpret r_t for the social and emotional adjustment of 130 adolescents as given below

		Social Adjustment	
		Good	Poor
Emotional Adjustment	Good	33	29
	Poor	27	41

4,8,2

SECTION—V

9. Write short notes on the following :
- Characteristics of Ratio scale.
  - Effectiveness of distractors.
  - Assumptions of ANOVA.
  - Formula of multiple correlation.

4×3½

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पांच लड़ हैं I, II, III, IV और V, प्रत्येक लड़ I, II, III और IV में से एक प्रश्न करें, सभी प्रश्नों के समान ($4 \times 14 = 56$) अंक हैं लड़-V प्रश्न त 9 में लघुउत्तरीय प्रश्न अनिवार्य है ($4 \times 3\frac{1}{2} = 14$)।

लंड—II

- परिमाण और मूल्यांकन के बीच अंतर करें। साथ ही शिक्षा में उनके महत्व की चर्चा कीजिए। 7,7
- निदर्शी उदाहरणों के साथ रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकनों का वर्णन करें। 7,7

खंड-II

3. प्रक्षेपी और वस्तुनिष्ठ परीक्षणों का तुलनात्मक विवरण लिखिए। 1
 4. उपलब्धि परीक्षणों के मानकीकरण के बरणों का वर्णन कीजिए। 14

खंड-III

5. समाश्रवण और रैखिक समाश्रवण समीकरण की अवधारणा की व्याख्या कीजिए। भविष्यवाणी के लिए इसके महत्व पर चर्चा करें। 5,5,4
 6. 8वीं कक्षा के 90 छात्रों पर एक भावात्मक तर्क परीक्षा दी गई। प्राप्तांकों के आधार पर 20 को औसत से कम के रूप में, 51 औसत के छय में, और 19 औसत से ऊपर वर्गीकृत किया गया है। क्या यह उस अपेक्षा से भक्त्वपूर्ण रूप से भिन्न है यदि हमारे छात्रों की आवादी में भावात्मक तर्क सामान्य रूप से वितरित किया जाता है ? 14

खंड-IV

7. हिन्दू-वर्गीय सहसंबंध की मान्यताओं की सूची बनाइए। प्रतिक्रिया के रूप में छात्रों की उपलब्धि प्रेरणा पर दिए गए डेटा के लिए t_{obs} की गणना करें और परिणामों की व्याख्या करें :

	Feedback	No Feedback
45-50	7	12
50-55	13	14
55-60	19	21
60-65	24	18
65-70	22	15
70-75	17	15
75-80	9	7

4,8,2

8. टेलोकोरिक सहसंबंध की अवधारणा और मान्यताओं की व्याख्या करें। यदि दिए गए 130 किसोरों के सामाजिक और भावात्मक समाधोजन के लिए t_{obs} की गणना और व्याख्या करें :

		Social Adjustment	
		Good	Poor
Emotional Adjustment	Good	33	29
	Poor	27	41

4,8,2

खंड-V

9. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखिए—
 (a) अनुपात पैमाने के लक्षण।
 (b) डिस्ट्रेटर्स की प्रभावशीलता।
 (c) एनोवा की धारणाएं।
 (d) बहु-सहसंबंध का सूत्र।

4×3½

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— ਪੰਜ ਭਾਗ - I, II, III, IV ਅਤੇ V ਹਨ। ਭਾਗ - I, II, III ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪੁਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ($4 \times 14 = 56$ ਅੰਕ)। ਭਾਗ-V, ਪੁਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਉਤੱਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੁਸ਼ਨ ਹਨ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ($4 \times 3\frac{1}{2} = 14$ ਅੰਕ)।

ਭਾਗ—I

1. ਮਾਪ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਣ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਥਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 7,7
 2. ਨਿਰਦੇਸ਼ੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਮੁਲਾਕਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 7,7

ਭਾਗ—II

3. ਪ੍ਰੈਜੈਕਟਿਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ। 14
 4. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੈਸਟਾ ਦੇ ਮਾਨਕੀਕਰਨ ਦੇ ਕਦਮਾ ਦਾ ਵਰਣਣ ਕਰੋ। 14

ਭਾਗ—III

5. ਰਿਗਰੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੀਨੀਆਰ ਰਿਗਰੈਸ਼ਨ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਘਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਹੱਚਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5,5,4
 6. 8ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ 90 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਮੁੜਤ ਤਹਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 20 ਨੂੰ ਐਸਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੂਪ ਵਿੱਚ; 51 ਐਸਤ ਦੇ ਹੂਪ ਵਿੱਚ; 19 ਐਸਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ ਘੁੜੀਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਉਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਖਰਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮੁੜਤ ਤਹਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 14

ਭਾਗ—IV

7. ਦਿ-ਵਰਗੀ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਹੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗੇਂਦਾ ਲਈ r_{xy} ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

	Feedback	No Feedback
45–50	7	12
50–55	13	14
55–60	19	21
60–65	24	18
65–70	22	15
70–75	17	15
75–80	9	7

4,8,2

8. ਟੈਟਰਾਕੋਰਿਕ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਘਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ 130 ਵਿਸ਼ੇਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਮਾਜੀਜ਼ਤ ਲਈ r_{xy} ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

		Social Adjustment	
		Good	Poor
Emotional Adjustment	Good	33	29
	Poor	27	41

4,8,2

ਭਾਗ—V

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਉਤੇ ਸੰਬੰਧ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

- (a) ਅਨੁਪਾਤ ਸਕੱਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 (b) ਵਿਸਟਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ।
 (c) ਅਨੇਕ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ।
 (d) ਰਹੁ-ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਾਰਮੂਲਾ।

4×3½